

آیین نامه بند های ۲ - ۳ - ۴ و ۵ ماده ۲

هیئت وزیران در جلسه مورخ 27/3/1368 بنا به پیشنهاد شماره 348/11962-4/30 مورخ 12/11/1367 وزارت اموراتقتصادی و دارائی آیین نامه اجرائی بندهای 2 □ 3 □ 4 و 5 ماده 2 قانون مالیاتهای مستقیم مصوب اسفندماه 1366 مجلس شورای اسلامی را که با همکاری وزارتخانه های کشور و فرهنگ و ارشاد اسلامی تهیه گردیده است بشرح زیر تصویب نمودند: "آیین نامه اجرائی بندهای 2 □ 3 □ 4 و 5 ماده 2 قانون مالیاتهای مستقیم مصوب 3/12/1366"

فصل اول- معافیت موضوع بند 2 ماده 2

ماده 1- نهادهائیکه طبق نظریه‌ی وزیران جزو نهادهای انقلاب اسلامی شناخته شده یا بشوند از تاریخ تشخیص هیئت وزیران از پرداخت مالیات معافند.

تبصره: منظور از تاریخ تشخیص در ماده فوق سال حصول وصف عنوان "نهادهای انقلاب اسلامی" میباشد که در هر صورت قبل از مرحله قطعیت مالیات موثر در مقام خواهد بود.

ماده 2- مدارس که طبق تشخیص شورای مدیریت حوزه علمیه قم از جمله مدارس علوم اسلامی شناخته شده یا بشوند از تاریخ تشخیص شورای مذکور از پرداخت مالیات معافند.

تبصره: در خصوص مدارس اسلامی استفاده از معافیت مالیاتی برای هر سال ارائه تائیدیه شورای مدیریت حوزه علمیه قم مبنی بر تداوم فعالیت مدرسه در زمره مدارس علوم اسلامی حداکثر تا پایان تیرماه سال بعد به حوزه مالیاتی مربوطه الزامی است .

ماده 3- آن قسمت از درآمد صندوق عمران موقوفات کشور که صرف امور عمران موقوفات و تامین هزینه سازمان حج و اوقاف و امور خیریه میگردد از پرداخت مالیات معاف است مشروط بر اینکه هر ساله گواهی لازم مبنی بر صرف درآمد در امور مذکور توسط سازمان حج و اوقاف و امور خیریه صادر و حداکثر تا پایان تیرماه سال بعد به وزارت اموراتقتصادی و دارائی تسلیم گردد.

فصل دوم- معافیت موضوع بند 3 ماده 2

ماده 4- هرگاه درآمد سالانه هر موقوفه عام بیش از پانصد هزار ریال باشد متولیان موقوفه مکلفند با معرفی اداره حج و اوقاف و امور خیریه حساب جداگانه ای بنام موقوفه در یکی از بانکهای ایرانی افتتاح و عواید حاصله را به آن حساب واریز و هرگونه پرداخت را از طریق آن انجام دهند. در مورد موقوفاتی که برای اداره آنها از طرف سازمان امین یا امناء منصوب شده اند حساب مذکور با امضاء مشترک امین یا امناء و اداره حج و اوقاف و امور خیریه افتتاح خواهد شد.

ماده 5- متولیان یا امین یا امناء موقوفات عام موضوع **بند 3 ماده 2** قانون مالیاتهای مستقیم مکلفند درآمد موقوفه را ظرف 15 روز ، بعد از وصول به حساب مذکور در ماده فوق الذکر واریز نمایند.

ماده 6- برداشت از حساب بانکی بوسیله متولی یا امین یا امناء برای پرداخت مخارج مقرر باید متناسب با آن باشد و پس از انجام مخارج لازم در صورتیکه مبلغی نزد متولی یا امین یا امناء مربوط باقی بماند متولی یا امین یا امناء مکلفند با رعایت ماده 5 باقیمانده را بحساب مربوط به بانک برگشت دهند.

تبصره: باتوجه به وضع موقوفات و میزان درآمد و مصارف آنها در صورت صلاح دید سازمان حج و اوقاف و امور خیریه به ادارات حج و اوقاف و امور خیریه میتوانند به متولی یا امین یا امناء موقوفه اجازه دهند که تا مبلغ یکصد هزار ریال از حساب بانکی مربوط بعنوان تنخواه گردان برداشت و در اختیار داشته باشند.

ماده 7- ادارات حج و اوقاف و امور خیریه مکلفند پس از افتتاح حساب برای موقوفه ظرف یکماه مراتب راجهت اطلاع از وضع موقوفه به اداره امور اقتصادی و دارائی محل اعلام و رونوشت مصدق و قفنامه یا اسناد دیگر که مثبت وقف باشد به اداره مزبور ارسال دارند.

ماده 8- صورتحساب درآمد و هزینه هر سال مالی موقوفه باید متکی به اسناد و مدارک قابل قبول باشد و تا آخر خرداد ماه سال بعد به اداره حج و اوقاف و امور خیریه مربوط تسلیم شود. این صورتحساب باید متضمن مبالغ درآمدهای سال قبل و هزینه و مصارفی که طبق اعتبارات پیش بینی شده در بودجه مربوط بعمل آمده تعیین نوع آنها به تفکیک و مبالغی که بحساب اندوخته منظور شده است باشد.

ماده 9- اداره حج و اوقاف و امور خیریه مربوط موظف است به صورتحسابهای مذکور در ماده فوق رسیدگی و (مفاصاحساب عملکرد سال مالی موقوفه را صادر و حداکثر تا پایان سال دریافت صورتحساب یک نسخه از آنرا (مفاصاحساب) به ضمیمه یک نسخه از صورتحساب مذکور و گواهی لازم مبنی بر رعایت مقررات این آیین نامه برای استفاده موقوفه از معافیت مالیاتی مقرر به اداره امور اقتصادی و دارائی محل تسلیم نماید.

تبصره 1: در صورتیکه متولی یا امین یا امناء موقوفه صورتحساب مذکور در ماده 8 این آیین نامه را در مهلت مقرر تسلیم نموده باشد و رسیدگی بحسابهای موقوفه و صدور مفاصا حساب به مدت بیشتری نیاز داشته باشد یا با ارجاع امر به مراجع قضائی تا حصول نتیجه صدور مفاصا حساب متعذر باشد بنا بر تقاضای مدلل سازمان حج و اوقاف و امور خیریه وزارت امور اقتصادی و دارائی در صورت تشخیص موجه بودن دلائل ابرازی مهلت مناسبی راجهت صدور تسلیم مفاصا حساب تعیین و اعلام خواهد نمود این مهلت بمدت مرور زمان از نظر مطالبه مالیات اضافه میشود.

تبصره 2: در صورتیکه متولی یا امین یا امناء موقوفه از تسلیم صورتحساب مذکور در ماده 8 این آیین نامه در مهلت مقرر خودداری نماید اداره حج و اوقاف و امور خیریه مربوط موظف است مراتب را حداکثر تا پایان مهلت مذکور در این ماده برای تشخیص درآمد مشمول مالیات موقوفه و مطالبه مالیات متعلق به اداره امور اقتصادی و دارائی محل اعلام نماید.

ماده 10- صدور مفاصا حساب مذکور در ماده فوق با اداره حج و اوقاف و امور خیریه محل مصرف عواید موقوفات است و چنانچه محل مصرف عواید در حوزه های مختلف باشد یا سازمان حج و اوقاف و امور خیریه در محل مصرف عواید تشکیلاتی نداشته باشد تعیین اداره صالحه با سازمان مزبور خواهد بود.

ماده 11- در هر سال مالی که در اجرای بودجه موقوفه مصرف درآمد آنها به امور مذکور در بودجه کلا "یا بعضا" ممکن نباشد عدم امکان از طرف متولی یا امین موقوفه باید به اداره حج و اوقاف و امور خیریه مربوط اعلام شود و درآمد هر سال که تا سه سال پس از انقضای سال مالی بمصارف مقرر نرسد پس از سه سال مذکور مشمول مالیات خواهد بود مگر آنکه قبل از انقضای سه سال مذکور سازمان حج و اوقاف و امور خیریه لزوم نگهداری بیش از سه سال را با قید مدت لازم به وزارت امور اقتصادی و دارائی اعلام نماید.

تبصره: تاریخ انقضای سه سال یا مدت تمدیدی بر حسب مورد تاریخ سر رسید پرداخت مالیات و مبداء مرور زمان برای مطالبه مالیات خواهد بود. فصل سوم معافیت موضوع [بند 4 ماده 2](#) بخش اول : موسسات عام المنفعه

ماده 12- موسسات عام المنفعه در صورتی میتوانند از معافیت مالیاتی استفاده نمایند که واجد شرایط ذیل باشند

الف- موسسه رسماً "به ثبت رسیده و غیرانتفاعی بودن آن در اساسنامه تصریح شده باشد.

ب (درآمد و عواید آنها بموجب اساسنامه به مصارف امور مذکور در بند 3 **ماده 2** قانون مالیاتهای مستقیم مصوب اسفند ماه 1366 برسد و این امر مورد تأیید مرجع ناظر بشرح ماده 13 این آیین نامه قرار گیرد.

ج (اساسنامه موسسه حاکی از این باشد که موسسین یا صاحبان سرمایه حق برداشت و یا تخصیص هیچگونه سودی اعم از سود سهام یا سرمایه رانداشته و خود و وابستگان درجه یک آنها مبادرت به انجام معاملات با موسسه ننمایند و بعد از انحلال دارائی موسسه باذن ولی فقیه یا نماینده معظم له در سازمان حج و اوقاف و امور خیریه به یکی از موسسات عام المنفعه دیگر و یا به تشخیص وزارت امور اقتصادی و دارائی به یکی از وزارتخانه ها یا موسسات و یانهادهای انقلاب اسلامی واگذار گردد.

د (بردآمد و هزینه آن بشرح مفاد این آیین نامه نظارت قانون ی بعمل آید.

ماده 13- نظارت بردآمد و هزینه موسسات عام المنفعه موضوع بند 4 قانون **ماده 2** قانون مالیاتهای مستقیم ولو اینکه مال موقوفه باشند بترتیب زیر اعمال خواهد شد.

الف- مرجع نظارت بردآمد هزینه موسسات عام المنفعه که مصلحت اداره امور آنها متوقف بر دخالت ولی فقیه باشد با نماینده مقام رهبری یا قائم مقام رهبری حسب مورد میباشد.

ب (نظارت بردآمد و هزینه ، آن دسته از موسسات که اداره امور آنها بموجب قانون یا آیین نامه های مربوط به سازمان حج و اوقاف و امور خیریه محول گردیده و همچنین موسساتی که دارای مال موقوفه هستند با سازمان مذکور است

ج (مرجع نظارت بردآمد و هزینه و سایر موسسات عام المنفعه وزارت امور اقتصادی و دارائی است که میتواند حسب مورد تکلیف نظارت مزبور را به وزارتخانه ذیربط یا ادارات تابعه خود تفویض نمایند.

ماده 14- موسسات نامبرده موظفند ظرف سی روز از تاریخ ثبت تصویر یا رونوشت مصدق اساسنامه خود را به مراجع ناظر و نسخه دیگر آن را به وزارت امور اقتصادی و دارائی نیز تسلیم و ظرف همین مدت در یکی از بانکهای محل حساب جاری افتتاح و کلیه وجوه درآمد را با رعایت مقررات ماده 4 و 5 تبصره ماده 5 این آیین نامه به آن حساب منتقل و بنحو مقرر در ماده 6 عمل نمایند. در صورتیکه تعیین مرجع ناظر بعهده وزارت امور اقتصادی و دارائی باشد تصویر یا رونوشت مصدق اساسنامه باید ظرف سی روز از تاریخی که وزارت مذکور مرجع ناظر را بموسسه اعلام نماید ، بمرجع ناظر تسلیم شود.

ماده 15- طرز تنظیم و تسلیم صورتجلسات درآمد و هزینه موسسه به مرجع ناظر و مهلت تسلیم آن و ترتیب رسیدگی و مواعد آن و سایر تکالیف و امور مقرر در مواد 8 و 9 این آیین نامه در مورد موسسات عام المنفعه و مورد بحث نیز لازم الرعایه است مدیران موسسات عام المنفعه مذکور در قبال مراجع ناظر مسئول اجرا کلیه تکالیفی خواهد بود که در این آیین نامه بعهده آن موسسات محول شده است . بخش دوم : مجامع حرفه ای

ماده 16- مجامعی که بموجب قوانین خاص تاسیس و به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارائی و تصویب هیئت وزیران بعنوان مجامع حرفه ای شناخته شوند مشروط بر اینکه توسط مراجع ذیربط بردآمد و هزینه های آنها نظارت بعمل آید از پرداخت مالیات معاف خواهند بود.

ماده 17- مرجع نظارت بردآمد و هزینه مجامع حرفه ای موضوع این آیین نامه جز در مواردیکه مصلحت امر نظارت

نمایند. مقام رهبری با نماینده قائم مقام رهبری را اقتضاء دارد وزارت اموراتقتصادی و دارائی است که میتواند این تکلیف نظارت رابه وزارتخانه و یاسازمان دولتی ذیربط تفویض نماید. فصل چهارم معافیت موضوع [بند 5 ماده 2](#)

ماده 18- انجمنها و هیاتهای مذهبی مربوط به اقلیتهای دینی مذکور در قانون اساسی ایرانیان زرتشتی ، کلیمی و مسیحی مکلفند گواهی لازم مبنی بر تصویب رسمیت خود را از وزارت کشور اخذ و یک نسخه از آنرا به وزارت اموراتقتصادی و دارائی و نسخه دیگر رابه اداره حج و اوقاف و امور خیریه محل انجمن یا هیئت تسلیم نمایند.

ماده 19- استفاده انجمن یا هیئتهای مذکور از معافیت مالیاتی موضوع [بند 5 ماده 2](#) قانون مالیاتهای مستقیم موکول به آن است که درآمد و هزینه آنها مورد تأیید اداره حج و اوقاف و امور خیریه محل باشد.

ماده 20- طرز تنظیم و تسلیم صورتحساب درآمد و هزینه انجمنها و هیئتهای مزبور به اداره حج و اوقاف و امور خیریه محل و مهلت تسلیم آن و ترتیب رسیدگی برای آن و صدور گواهی لازم به ترتیب مقرر در ماده 8 و 9 این آیین نامه خواهد بود. فصل پنجم مقررات متفرقه

ماده 21- در هر سال مالی که شرایط و ترتیبات مقرر در قانون و این آیین نامه رعایت نشود از معافیتهای مقرر در بندهای 2 و 3 و 4 و [ماده 2](#) قانون مالیاتهای مستقیم مصوب 3/12/1366 فقط برای همان سال استفاده نخواهد شد.

ماده 22- در مورد موقوفات عام بطور کلی و موسسات عام المنفعه که اداره امور آنها به سازمان حج و اوقاف و امور خیریه محول شده یا بشود در صورت نبودن متولی منصوب یا امین منصوب یا مدیر مسئول تکالیف مقرر در قانون مالیاتهای مستقیم و این آیین نامه در ارتباط با اشخاص مذکور بعهدہ ادارات حج و اوقاف و امور خیریه مربوط خواهد بود.

میرحسین موسوی

نخست وزیر